

23. januar 2015

Att.: Vibeke Riber von Stemann
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om uddannelseskra v. for personer, der er ansvarlige for landbrugsmæssigt hold af visse dyrearter.

Det Dyreetiske Råd har modtaget en henvendelse fra Fødevarestyrelsen dateret d. 19. december 2014 vedr. høring over udkast til bekendtgørelse om uddannelseskra v. for personer, der er ansvarlige for landbrugsmæssigt hold af visse dyrearter. (Sagsnr.: 2014-15-31-00032/VIBST). Det Dyreetiske Råd har følgende bemærkninger til udkastet.

Det Dyreetiske Råd har ved en tidligere høring fremsat overvejelser i relation til uddannelseskra v. til personer, der forestår den daglige drift af landbrugsmæssigt hold af husdyr (høringssvar af 2. januar 2013 til høring over forslag til lov om ændring af lov om hold af dyr, lov om landbrugsejendomme og lov om dyrlæger). Her skrev Rådet bl.a.:

”Af bemærkningerne fremgår, at der skelnes mellem uddannelseskra v. til erhvervmæssigt og til mindre husdyrhold. Og at bemyndigelsen til at fastsætte regler om uddannelseskra v. også tænkes brugt til at stille kra v. om et mindre kursus til personer, der forestår den daglige drift af mindre besætninger med får, geder og slagtekvæ g. Det Dyreetiske Råd kan bakke op om planerne om uddannelseskra v. ved de mindre husdyrhold men finder principielt set ikke, at dette bør begrænses til besætninger med de nævnte dyrearter. Rådet mener i stedet, at kravet om det mindre kursus bør gælde mindre besætninger med samme række af dyrearter som er dækket af det mere omfattende uddannelseskra v., dvs. også for mindre besætninger med malkekvæ g, svin og fjerkræ.

....

Derudover bemærker Det Dyreetiske Råd, at der påtænkes undtagelser fra uddannelseskra v. for personer, der allerede har gennemført visse uddannelser. Rådet påpeger her, at dette kun bør gælde såfremt de pågældende uddannelser har omfattet undervisning i den for besætningen relevante dyreart. Også erhvervserfaring nævnes som en undtagelsesmulighed. Rådet påpeger her, at selv om erhvervserfaring kan give tilstrækkelige kompetencer, er dette ikke nødvendigvis tilfældet, og efter Rådets opfattelse bør disse personer ved en prøve kunne dokumentere, at deres viden er på et tilfredsstillende niveau.

I forlængelse af dette vil Det Dyreetiske Råd gerne henlede opmærksomheden på brugen af udenlandsk arbejdskraft i landbruget. Disse personer kan have gennemført en uddannelse vedrørende dyrehold i udlandet men vil dermed ikke nødvendigvis være bekendt med danske kra v. til hold og pasning af dyr. Der kan endvidere være sproglige barrierer, der vanskeliggør kommunikationen mellem den ansvarlige og de ansatte. Rådet er bekymret for, hvilke

konsekvenser dette kan have for dyrenes velfærd. Rådet anbefaler derfor, at der iværksættes tiltag med henblik på at sikre, at personer med uddannelse og erfaring fra udlandet kender de danske regler, og at der på besætninger, der benytter udenlandsk arbejdskraft er mindst ét fællessprog, som både den ansvarlige og de ansatte mestrer tilstrækkeligt til at kunne kommunikere klart omkring pasningen af dyrene.

Endelig har Rådet noteret sig, at tanken er, at uddannelseskravet alene skal gælde fremadrettet for personer, der overtager ansvaret for en bedrift efter den dato, hvor uddannelseskravet træder i kraft. Rådet er betænkeligt ved denne tidshorisont og anbefaler, at der samtidig med dette fastsættes en dato efter hvilken, alle skal opfylde uddannelseskravet.”

Det Dyreetiske Råd finder, at det fremsendte udkast til bekendtgørelse giver anledning til at gentage ovenstående overvejelser.

Rådet bakker op om, at der fastsættes uddannelseskrav, og at der samtidig fastsættes uddannelseskrav til personer med mindre husdyrhold. Rådet finder dog, at kravene principielt set også bør gælde mindre besætninger med samme række af dyrearter, som er dækket af det mere omfattende uddannelseskrav, dvs. også for mindre besætninger med malkekvæg, svin og fjerkræ. Rådet mener endvidere, at det bør overvejes, om der er behov for, at også besætninger med andre dyrearter, fx kaniner, skal omfattes af uddannelseskrav. Rådet bemærker i den forbindelse, at der jf. lov om hold af heste (LBK nr 472 af 15/05/2014, § 30) også er mulighed for at fastsætte uddannelseskrav til den, som er ansvarlig for professionelt hestehold. Rådet vil gerne opfordre til, at denne mulighed udnyttes, og sådanne krav fastsættes.

Ifølge udkastet omfatter uddannelseskravene den eller de personer, der har det daglige ansvar for pasningen af dyrene. Det Dyreetiske Råd peger på, at denne definition i visse tilfælde kan skabe usikkerhed om, hvem der er omfattet af uddannelseskravet. Rådet tænker her på græsningslaug, hvor det daglige ansvar kan være fordelt på flere personer. Rådet antager, at det her vil være tilstrækkeligt, at en person opfylder kravene og kan formidle sin viden til de øvrige medlemmer.

Men hensyn til undtagelser fra uddannelseskravene mener Rådet fortsat, at det skal sikres, at den uddannelse eller erhvervs erfaring, som personen allerede har, er relevant for pasning af den pågældende dyreart. Dette er kun anført i relation til erhvervs erfaring, og Rådet mener, at dette tillige skal gælde for uddannelse. Rådet finder det endvidere fortsat betænkeligt, at erhvervs erfaring alene skal kunne føre til undtagelse fra uddannelseskravet. Rådet peger på, at praktisk erfaring ikke nødvendigvis giver et vidensniveau svarende til de anførte uddannelser, at viden kan være forældet, at der kan være indlært uhensigtsmæssige rutiner, og at erfaringen kan være gjort i lande med andre regler, traditioner og vilkår end de danske osv.

Det Dyreetiske Råd har noteret sig, at der i udkastets § 16 lægges op til, at Fødevarestyrelsen kan kontrollere de erhvervs mæssige kvalifikationer. Det anføres imidlertid kun, at der kan tages en egnethedsprøve, hvis der kan rejsers tvivl om ansøgerens niveau i relation til at skade den offentlige sundhed. Det Dyreetiske Råd finder det afgørende, at også niveauet i relation til at sikre dyrevelfærd anføres og mener, at det skal sikres, at en sådan vurdering af kvalifikationerne i forhold til de uddannelsesmæssige krav rent faktisk foretages. Rådet stiller samtidig spørgsmålstejn ved, hvordan en sådan vurdering kan foretages i praksis, og ideelt set finder Rådet fortsat, at det under alle omstændigheder skal sikres ved en prøve, at disse personers viden er på et tilstrækkeligt niveau. Disse bemærkninger er særligt vigtige i relation til brugen af udenlandsk arbejdskraft jf. overvejelserne i det tidligere høringssvar.

Endelig finder Rådet anledning til at gentage bekymringen om tidshorizonten. Rådet anbefaler, at der fastsættes en frist på fx 5 år efter bekendtgørelsens ikrafttræden, hvorefter alle – også personer der på nuværende tidspunkt er ansvarlige for en besætning – skal opfylde kravene. Det bør i forlængelse heraf sikres, at de relevante kurser er tilgængelige i tilstrækkeligt omfang.

Med venlig hilsen,

Stine B. Christiansen
Sekretariatsleder